

Ս. Գրեյքոսյան 2/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ N 834-Ա

«02» 12. 10թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ
ԸՆԹԱՅԱԿԱՐԳ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի «դ» ենթակետի, «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշմամբ հաստատված կարգի 109-118-րդ կետերի պահանջներով և ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2010 թվականի հունիսի 30-ի N 490-Ա որոշմամբ հաստատված ծրագրի 27-րդ կետի՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարության կողմից պատմամշակութային հուշարձանները օգտագործման հանձնելու ընթացակարգը»՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն հրամանի կատարման կազմակերպման պատասխանատվությունը դնել նախարարության աշխատակազմի ղեկավար Ս. Ավետիսյանի վրա:

3. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել նախարարի տեղակալ Ա. Սամուելյանին:

Նախարար՝

Հ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հավելված

ՀՀ մշակույթի նախարարի

«02» 12. 2010 թ. N 34-Վ հրամանի

Ը Ն Թ Ա Ց Ա Կ Ա Ր Գ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ

1. Սույն ընթացակարգով սահմանվում են պետական սեփականություն հանդիսացող և չօգտագործվող պատմամշակութային առանձին հուշարձանների կամ հուշարձանախմբերի (այսուհետ՝ հուշարձան) օգտագործման հիմնավորված ծրագրի առկայության պայմաններում, Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարությունում (այսուհետ՝ նախարարություն) դրանց օգտագործման տրամադրելու վերաբերյալ հայտերի (այսուհետ՝ հայտ) քննարկման և պայմանագրերի կնքման գործընթացները:

2. Հայտը ՀՀ մշակույթի նախարարի (այսուհետ՝ նախարար) 2010 թվականի մայիսի 03-ի N220-Ն հրամանով հաստատված նախարարության գործառնության կարգին (այսուհետ՝ գործառնության կարգ) համապատասխան՝ մուտքագրվում և նախարարի կամ ոլորտը համակարգող նախարարի տեղակալի (այսուհետ՝ նախարարի տեղակալ) մակագրությամբ փոխանցվում է նախարարության աշխատակազմի (այսուհետ՝ աշխատակազմ) պատմության մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության (այսուհետ՝ գործակալություն) պետին:

3. Գործակալության պետի հանձնարարությամբ հայտը և կից փաստաթղթերը փոխանցվում են գործակալության համապատասխան ստորաբաժանմանը, որը 10-օրյա ժամկետում ուսումնասիրում է դրանց ամբողջականությունը, հայտին կցված ծրագրի բովանդակությունը և կազմում ու գործակալության պետին է ներկայացնում մասնագիտական կարծիք հայտը նախարարի 2010 թ. հուլիսի 27-ի N 457-Ա հրամանում նշված փորձագիտական հանձնաժողովի (այսուհետ՝ հանձնաժողով) քննարկմանը ներկայացնելու նպատակահարմարության վերաբերյալ՝ կցելով հայտն ու կից փաստաթղթերը: Ստորաբաժանման բացասական կարծիքի դեպքում դրան կցվում է նաև դիմողին հասցեագրված պատասխան գրության նախագիծը:

4. Սույն կարգի 3-րդ կետում նշված կարծիքին համաձայն լինելու դեպքում գործակալության պետը այն գործավարության կարգին համապատասխան համաձայնեցնում և ներկայացնում է նախարարի (նախարարի տեղակալի) հաստատմանը, իսկ համաձայն չլինելու դեպքում՝ վերադարձնում գործակալության ստորաբաժանման ղեկավարին՝ տալով համապատասխան նոր հանձնարարություն (կատարել հայտի լրացուցիչ ուսումնասիրություն կամ պատրաստել պատասխան գրության լրամշակված նախագիծ և այլն):

5. Հայտը հանձնաժողովի քննարկմանը ներկայացնելու վերաբերյալ գործակալության դրական կարծիքը նախարարի (նախարարի տեղակալի) կողմից հաստատվելու դեպքում այն, հայտը և կից փաստաթղթերը գործավարության կարգին համապատասխան փոխանցվում է հանձնաժողովի նախագահին՝ հանձնաժողովի կանոնակարգին համապատասխան դրա քննարկման աշխատանքները կազմակերպելու համար:

6. Հանձնաժողովի նախագահը հայտը և կից փաստաթղթերը ստանալուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում սահմանված կարգով կազմակերպում է հայտի քննարկումը դրա վերաբերյալ համապատասխան հանձնարարական տալով հանձնաժողովի քարտուղարին:

Հանձնաժողովի նախագահը քննարկման արդյունքների վերաբերյալ եզրակացությունը հայտի ու կից փաստաթղթերի հետ միասին գործավարության կարգի համաձայն ներկայացնում է նախարարին կամ նախարարի տեղակալին:

7. Հանձնաժողովի դրական եզրակացության դեպքում նախարարի կամ նախարարի տեղակալի կողմից գործակալության պետին տրվում է հանձնարարություն՝ հուշարձանը օգտագործման հանձնելու նախարարի հրամանի, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ գործակալության կարգին համապատասխան ՀՀ Կառավարության որոշման նախագիծ կազմելու և նախարարի հաստատմանը ներկայացնելու համար:

Հանձնաժողովի բացասական կարծիքի դեպքում նախարարի կամ նախարարի տեղակալի կողմից գործակալության պետին տրվում է հանձնարարություն դիմողին հասցեագրված պատասխան գրություն պատրաստելու մասին:

8. Հուշարձանը օգտագործման հանձնելու մասին նախարարի հրամանի (ուժի մեջ մտած ՀՀ Կառավարության որոշման) հիման վրա նախարարության աշխատակազմի գործերի կառավարման վարչությունը պատրաստում է նախարարության և դիմողի միջև կնքվող «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանը օգտագործման հանձնելու մասին» պայմանագիր (այսուհետ՝ պայմանագիր)՝ դրանում ներառելով նաև գործակալության կողմից

ներկայացվող՝ պայմանագրի կողմերի իրավունքներն ու պարտավորությունները սահմանող դրույթները:

9. Պայմանագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում են գործակալությունը և «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ-ը՝ իրենց իրավասությունների շրջանակներում:

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ N 917-Ա «24» 12 199

ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2010 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 2-Ի N 834-Ա ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով <<հրավական ակտերի մասին>> ՀՀ օրենքի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջներով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

ՀՀ մշակույթի նախարարի 2010 թ. դեկտեմբերի 2-ի <<Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարության կողմից պատմամշակութային հուշարձաններն օգտագործման հանձնելու ընթացակարգ սահմանելու մասին>> N 834-Ա հրամանում կատարել հետևյալ փոփոխությունները.

1. Հրամանի նախաբանը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

<<Ղեկավարվելով «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի «դ» ենթակետի, ՀՀ Կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N 438 որոշմամբ հաստատված կարգի 109-118-րդ կետերի պահանջներով և ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2010 թվականի հունիսի 30-ի N 490-Ա որոշմամբ հաստատված ծրագրի 27-րդ կետի՝>>:

2. Հրամանի 2-րդ կետում <<դնել>> բառը փոխարինել <<վերապահել>> բառով:

3. Հրամանով հաստատված ընթացակարգը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ համաձայն N 1 հավելվածի:

4. Հաստատել պատմամշակութային հուշարձաններն օգտագործման հանձնելու հայտի ձևը՝ համաձայն N 2 հավելվածի:

Նախարար՝

Հ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

գործավարության կարգին (այսուհետ՝ գործավարության կարգ) համապատասխան՝ նախարարության աշխատակազմում (այսուհետ՝ աշխատակազմ) մուտքագրվելուց հետո ՀՀ մշակույթի նախարարի (այսուհետ՝ նախարար) կամ ոլորտը համակարգող նախարարի տեղակալի (այսուհետ՝ նախարարի տեղակալ) հանձնարարությամբ փոխանցվում են աշխատակազմի պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալությունը (այսուհետ՝ գործակալություն):

4. Գործակալության պետի հանձնարարությամբ գործակալության համապատասխան ստորաբաժանումը (այսուհետ՝ ստորաբաժանում) 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ուսումնասիրում է փաթեթի ամբողջականությունը, տարածքի հատակագծի, լուսանկարների ու տարածքի սխեմայի համապատասխանությունը ներկայացված ծրագրին և օգտագործման նպատակով տրամադրվող հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքին, ինչպես նաև <<Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների և պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին>>, <<<< պետական սեփականություն հանդիսացող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների մասին>> ՀՀ օրենքներով սահմանված պահանջներին և փաթեթի հետ միասին գործակալության պետին է ներկայացնում առաջարկություն՝

1) հուշարձանի օգտագործման (տրամադրման) հանձնելու գործընթացը նախարարությունում սկսելու մասին,

2) փաթեթն ամբողջացնելու և/կամ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխանեցնելու համար այն հայտատուին վերադարձնելու մասին՝ դրան կցելով անհրաժեշտ հիմնավորմամբ պատասխան գրությունը:

5. Սույն ընթացակարգի 4-րդ կետի՝

1) 1-ին ենթակետում նշված առաջարկության հետ համաձայն լինելու դեպքում գործակալության պետը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում, գործավարության կարգին համապատասխան, փաթեթը ներկայացնում է նախարարի տեղակալին՝ նախարարության փորձագիտական հանձնաժողովի նիստում քննարկելու առաջարկությամբ: Փորձագիտական հանձնաժողովում փաթեթի քննարկումն իրականացվում է նախարարի 2010 թվականի հուլիսի 27-ի N 457-Ա հրամանով սահմանված կարգով:

2) 2-րդ ենթակետում նշված առաջարկության հետ համաձայն լինելու դեպքում գործակալության պետը նախարարության պատասխան գրությունը, գործավարության կարգին համապատասխան, 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում է նախարարի հաստատմանը:

7. Սույն ընթացակարգի 4-րդ կետի՝

1) 1-ին ենթակետում նշված առաջարկության հետ համաձայն չլինելու դեպքում գործակալության պետը փաթեթը վերադարձնում է ստորաբաժանմանը՝ փաթեթը լրացուցիչ փաստաթղթերով համալրելու համար: Այդ նպատակով ստորաբաժանումը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է հայտատուին՝ փաթեթը լրացուցիչ փաստաթղթերով համալրելու անհրաժեշտության մասին:

2) 2-րդ ենթակետում նշված առաջարկության հետ համաձայն չլինելու դեպքում գործակալության պետը հանձնարարում է գործընթացը շարունակել՝ սույն ընթացակարգի 5-րդ կետին և դրան հաջորդող կետերին համապատասխան:

8. Նախարարության փորձագիտական հանձնաժողովում փաթեթի քննարկմանն առնչվող արձանագրության հաստատումից հետո արձանագրության քաղվածքը փաթեթի հետ միասին, գործավարության կարգին համապատասխան, փոխանցվում է գործակալությանը:

9. Գործակալության պետի հանձնարարությամբ գործակալության համապատասխան ստորաբաժանումը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախապատրաստում և փաթեթի հետ միասին գործակալության պետին է ներկայացնում նախարարության պատասխան գրություն՝

1) նախարարության և հայտատուի միջև պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանն օգտագործման (տրամադրման) հանձնելու պայմանագիր կնքելու մասին (եթե փաթեթն արժանացել է փորձագիտական հանձնաժողովի հավանությանը),

2) փաթեթը փորձագիտական հանձնաժողովի դիտողությունների և առաջարկությունների համաձայն լրամշակելու համար հայտատուին վերադարձնելու մասին,

3) մերժման վերաբերյալ գրություն՝ նշելով պատճառը (եթե փաթեթը մերժվել է փորձագիտական հանձնաժողովի կողմից):

10. Սույն ընթացակարգի 9-րդ կետի 1-ին ենթակետի վերաբերյալ հայտատուի պատասխան գրությունը, գործավարության կարգին համապատասխան, որտեղ

մուտքագրվելուց հետո, նախարարի կամ նախարարի տեղակալի հանձնարարությամբ փոխանցվում է գործակալությանը:

11. Գործակալության պետի հանձնարարությամբ գործակալության համապատասխան ստորաբաժանումը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատրաստում և գործավարության կարգի համաձայն՝ նախարարի հաստատմանն է ներկայացնում հուշարձանը հայտատուին օգտագործման (տրամադրման) հանձնելու մասին հրամանի նախագիծ:

12. Նախարարի հրամանի համաձայն՝ նախարարության աշխատակազմի գործերի կառավարման վարչությունը հրամանով սահմանված ժամկետներում պատրաստում է հուշարձանը հայտատուին օգտագործման (տրամադրման) հանձնելու մասին պայմանագիրը: Պայմանագիրը կազմվում է երկու հավասարազոր օրինակից և կողմերի կողմից հաստատվելուց հետո ներկայացվում է նոտարական գրանցման: Նոտարական գրանցումից հետո պայմանագրի մեկ օրինակը պահպանվում է նախարարությունում: Պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում, այն արխիվացվում է:

13. Ստորաբաժանման կողմից 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատրաստվում և, գործավարության կարգին համապատասխան, նախարարի տեղակալի հաստատմանն է ներկայացվում <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ին հուշարձանը օգտագործման/տրամադրման հանձնելու մասին գրությունը՝ դրան կցելով պայմանագրի պատճենը: Կնքված պայմանագրի պատճենը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում հանձնվում է գործակալության տարածքային բաժնին:

14. Հայտատուին վերադարձված և նրա կողմից նախարարություն վերստին ներկայացված հայտի քննարկման և պայմանագրի կնքման գործընթացն իրականացվում է սույն ընթացակարգի 3-13-րդ կետերով սահմանված կարգով:

15. Հուշարձանների պահպանության և օգտագործման ոլորտի ՀՀ օրենսդրության և այլ իրավական ակտերի պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով սույն ընթացակարգի 13-րդ կետում նշված իրազեկումը ստանալու պահից նախարարի կամ նախարարի տեղակալի հանձնարարությամբ գործակալության համապատասխան ստորաբաժանումը հուշարձանի օգտագործման և

պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նկատմամբ ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ տեղում կատարում է դիտանցում (մոնիթորինգ) և արդյունքների մասին տեղեկացնում գործակալության պետին:

Հուշարձանի օգտագործման պայմանների և պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքերի վերաբերյալ գործակալության պետը տեղեկույթը ստանալուց հետո՝ 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում, զեկուցում է նախարարի տեղակալին:

ՀԱՅՏ

Պատմամշակութային հուշարձաններին օգտագործման հանձնելու

1. Հայտատուի տվյալները

_____
_____
_____

2. Օգտագործման տրամադրվող հուշարձանի անվանումը.

_____
_____
_____

3. Օգտագործման տրվող հուշարձանի տեղադրությունը
(մարզը, համայնքը, տեղը բնակավայրի նկատմամբ,
հասցեն).

_____
_____
_____

4. Հուշարձանն օգտագործման տրամադրելու նպատակը
(գիտական, կրթական, մշակութային և ճանաչողական
նպատակներով, սկզբնական ու հարմարեցված
գործառնական նշանակությամբ, գովազդային և
զբոսաշրջության նպատակներով).

_____
_____
_____

5. Հուշարձանն օգտագործելու ժամկետը.

_____

Հայտատուի ստորագրությունը՝

_____ Ամիս, ամսաթիվ, տարեթիվ